

PROPOSTES PER A «UN ALTRE MÓN POSSIBLE» TERRA, SOCIETAT I AGRICULTURA

JOÃO PEDRO STÉDILE

São Paulo, MST / Via Camperola

1. La natura

El nostre planeta està en perill, ens alerten els científics i filòsofs. El capitalisme nord-americà està imposant un mode de vida consumista que inviabilitza la renovació dels recursos naturals del planeta. Menys del 10% dels més rics del món, del Nord, s'han donat el dret d'apoderar-se de tots els recursos, i els utilitzen al seu capritx. Si continuem així, no hi haurà «un altre món» per a ningú.

Per això, és urgent que defensem la biodiversitat del nostre planeta, la qual cosa inclou tots els béns de la natura, els ecosistemes i les cultures dels pobles. La biodiversitat inclou totes les diferents formes de vida vegetal i animal, les relacions humanes i econòmiques, els hàbits i cultures de les persones, les formes de govern. La diversitat és la nostra pròpia forma de vida. I hem de defensar-la. Hem de respectar i protegir per a les generacions futures, tots els recursos naturals del nostre planeta: terra, aigua, fauna i flora. I utilitzar tècniques de conreus agrícoles que produeixin aliments sans i respectin el medi ambient.

Cal reduir els nivells estúpids de consum dels països anomenats desenvolupats, i usar de forma més igual els recursos, perquè tots els éssers vius del nostre planeta - humans, animals i vegetals - tinguem una vida més saludable i llarga.

2. L'ús de la terra

La terra és un bé de la natura i ha de servir en primer lloc per atendre la vida en benefici de la Societat. Per això defensem la democratització de la seva propietat i del seu ús. Estem contra la concentració de la propietat de la terra i el seu ús per explotar altres persones o altres pobles. Defensem una reforma agrària que garanteixi a tots el dret de treballar la terra i democratitzi la seva propietat, prioritzant les formes familiars, socials i cooperatives. Defensem el dret dels camperols a organitzar-se de les més diferents formes en les seves comunitats i locals d'habitatge. Defensem la necessitat que els governs i Estats protegeixin i estimulin l'agricultura familiar, camperola i cooperativa, amb polítiques agrícoles adequades de preus, assistència tècnica, assegurança i garantia de comerç, com a forma de produir aliments i preservar la cultura.

I sobre la propietat i ús de la terra pesa una responsabilitat social: hem d'usar-la per produir aliments i primeres matèries en benefici de tots, amb respecte a la renovació dels recursos naturals, com diu la dita hindú: «No heretem la terra dels nostres pares: ens la presten els nostres fills».

3. Sobirania alimentària

Hi ha 900 milions d'éssers humans que passen fam cada dia. Especialment dones i nens, que viuen a l'hemisferi Sur del planeta. I el seu nombre, en comptes de disminuir, com ens prometien els governs cada cop més grassos dels països rics i els seus organismes internacionals, augmenta cada any. Prop de 80 milions d'éssers humans passen a ser famolencs cada any.

Totes les doctrines i teories ens han ensenyat que un poble només és lliure, sobirà i digne si té el dret i la capacitat de produir els seus propis aliments. Com imaginar una comunitat, un poble, una nació que per alimentar-se i sobreviure depèn d'altres? Al llarg de la història de la Humanitat tots els pobles i comunitats han aplicat aquest principi. Però ara, en el capitalisme, l'acarnissament monopòlic de les empreses transnacionals vol imposar-nos el control sobre els nostres aliments perquè el poble es faci esclau dels seus lures.

Defensem la sobirania alimentària com un dret que cada poble té de produir, de forma independent, els seus propis aliments, sans, amb qualitat, per atendre a tota la Societat. Els aliments no són mercaderies. La seva producció i distribució no han de quedar sotmesos a les regles del mercat capitalista.

4. Llavors: patrimoni de la Humanitat

La Humanitat ha arribat a on és gràcies a la forma democràtica de producció i ús de les llavors. Però ens estem enfrontant a un greu risc. Prop de 8 grans empreses transnacionals, com la Cargill, la Monsanto, la Du Pont, les Bungi, la Sygenta, etc. volen controlar i impedir que els camperols produeixin les seves pròpies llavors. Per a això volen imposar les llavors transgèniques. Fan mutacions genètiques en laboratoris i camps experimentals, per vincular la productivitat amb l'ús intensiu de l'agrotòxic, l'únic objectiu del qual és el lucre. Ja han desenvolupat fins i tot dues tècniques

satàniques: la primera, incorporar a les llavors l'efecte «Terminator», que esterilitza el fruit de la llavor transgènica i amb això obliga l'agricultor a comprar cada any, novament, les llavors a l'empresa. La segona és el component «traïdor», que condiciona el creixement de la planta a l'aplicació de determinat agrotòxic, venut per la mateixa empresa.

Les empreses capitalistes volen transformar l'agricultura en productora de dòlars, simplement això. Però nosaltres, el que necessitem és una agricultura que produeixi aliments! Lucre versus aliments. Explotació versus vida. Aquesta és la nostra batalla actual.

Per això defensem el principi que els agricultors i les seves comunitats tenen el dret i el deure de produir les llavors. Defensem la biotecnologia com a procés permanent de millora de varietats i races d'animals, respectant sempre la natura. Estem contra la utilització de llavors transgèniques sobre les quals no hi hagi seguretat per a la salut dels agricultors, dels consumidors i del medi ambient. Estem contra el monopoli del comerç de llavors per empreses transnacionals.

5. Agroindústria

El procés d'urbanització del nostre planeta ha portat a la necessitat de la industrialització dels aliments. És el progrés tècnic aplicat a la conservació dels aliments per garantir el seu transport a grans distàncies i garantir l'abastament de la població que viu apilada a les ciutats, així com l'emmagatzemament durant llargs períodes, ja que els productes del període de la collita no aconsegueixen ja alimentar tota la població.

Però l'agroindústria està sent utilitzada per les grans empreses com una forma d'explotació dels treballadors, concentració de poder econòmic i poder polític. Proposem que les agroindústries siguin distribuïdes per l'interior dels països i estiguin organitzades en formes associatives i cooperatives, perquè els seus treballadors i agricultors es beneficiïn del seu progrés tècnic. L'agroindústria pot ser un instrument per distribuir el progrés territorialment en els nostres països, per donar treball a la nombrosa població jove de l'interior que desitja ocupacions més qualificades i vol continuar perfeccionant els seus coneixements. Les agroindústries poden ser un instrument de distribució de riquesa, de renda, perquè el valor agregat en els aliments sigui distribuït als veritables productors de la riquesa, i no als intermediaris, i molt menys als grans grups multinacionals que volen controlar el comerç dels aliments a tot el món. No és casualitat que durant l'any 2003, encapçalant la llista de les majors empreses del

món, no hi hagi ja una empresa automobilística o petroliera, sinó la xarxa de supermercats nord-americans Wal-Mart!

6. Comerç agrícola

A l'Índia no hi havia fam quan l'Estat comprava les collites, les emmagatzemava i les venia a la població en el temps d'entre collites. Ara la fam ha tornat a l'Índia, després que el govern neoliberal va prendre a l'Estat el comerç agrícola i el va entregar a les empreses transnacionals d'origen nord-americà, que van a l'Índia no per combatre la fam i la pobresa, sinó només per augmentar els seus guanys. Com ho fan? A l'època de la collita, compren les collites dels agricultors hindús i les exporten als països que estan en època d'entrecollita, i així obtenen guanys. Quan arriba l'entrecollita a l'Índia, compren a preus baixos als veïns que estan en època de collita i els revenen als hindús a preus alts. Així, la fam ha tornat als camps de l'Índia, per aquest progrés que diuen que és la globalització del comerç agrícola manipulat per algunes empreses transnacionals.

El comerç agrícola no pot ser instrument d'explotació dels agricultors, dels consumidors o d'un país per un altre. S'ha de basar en relacions d'igualtat i d'intercanvi just entre els pobles. Els aliments no poden ser comercialitzats com una mera mercaderia per obtenir avantatges econòmics i polítics.

Els aliments no són mercaderies. Són aliments! i la regla de compra i venda ha d'estar subordinada a la seguretat social de les poblacions.

7. Els valors humanistes i socialistes

El capitalisme està imponent falsos valors. Predica i practica l'individualisme, l'egoisme i el consumisme com si fossin valors. No són valors, són desviacions burgeses de superindividualisme antisocial que impedeix el desenvolupament harmònic de qualsevol societat. Per això porten dins seu la violència, la desigualtat, la injustícia, la rebel·lió, el crim.

Les relacions socials en les nostres societats, han d'estar basades en el conreu dels valors, que la Humanitat va construir al llarg de mil·lennis, com la solidaritat, la justícia social i la igualtat. No són només declaracions de principis: han d'orientar el nostre comportament quotidià, els nostres moviments, organitzacions, règims polítics i Estats.

La societat només tindrà futur si conrea els valors històrics, humanistes i socialistes. Totes les altres societats basades en l'individualisme estan condemnades al fracàs. Més aviat que tard!